

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

serui sui David in domo salutis cornu nobis & crexio
 69 ואקים לך קרנא דפורקנא בביתה דדוד עבדך
 seculo qui a sanctorum vatum suorū per os locutus est sicut
 70 אידך דמלל בפומא דנביותי קדישא דמן עלם
 q oderunt nos omnium manu & de inimicis nostris ab ut nos redimer
 71 דנפרקן מן בעל דבכין ומן אידא דכלהון סנאין
 sancti testamenti sui & record. est patrib. nost. cū gratiā suā & feci
 72 ועבד חננה עם אבהין ועהד לדיתיקוהי קדישתא
 vt liberaremur nobis q̄ daret patri nost. Abrahā: quod iuravit & iuramenti
 73 ומומתא דימא לאברהם אבון דנתל לך
 coram eo seruiremus timore & sine inimicorum nostrorum manu de
 74 מן אידא דבעלדבכין ודלא דחלא בשפלות קדמוהי
 propheta puerule & tu cum iustitia dieb. nost. omnibus
 75 כלהון יומתן בכאנותא ו אנתר טליא נביה
 vt pares Domini faciem ante enim ibis vocaberis altissimi
 דעלא תתקרא תאול גיר קדם פרצופה דמריא דרטיב
 in remissionem populo suo vire cognitionem vt det viam eius
 אורחה 77 דנתל מדעא דהיא לעמה בשובקנא
 visitauit nos quibus Dei nostri misericordiz per viscera peccatorū corū
 דחטהיוון 78 ברהמא דחננא דאלהן דכהון נסערן
 & in ymbra qui in tenebris eis vt luceat alto ex oriens
 דנחא מן רומא 79 למנהרו לאילין דבחושא ובטללא
 pacis in viam pedes nostros vt dirigat sedent mortis
 דמותא יתבין דנתרון רגלין באורחה דשלמא
 & in deserto Spiritu & corroborabatur crescebat autem puerulus
 80 טליא דין רבא הוא ומתחיל ברוחא ובחורבא
 Israel apud ostensionis ei in diem vsque fuit
 איתרוהי הוא עדמא ליומא דתחיתה דלורת יסרל

69 Ererexit cornu salutis nobis, in domo Dauid pueri sui: Sicut locutus est per os sanctorum, qui a seculo sunt prophetarum eius. 71 Salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos. 71 Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, & memorari testamenti iuramenti sancti. 73 Iurandum quod iuravit ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis. 74 Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, seruiamus illi, 75 In sanctitate & iustitia eorum ipso, omnibus diebus nostris. 76 Et tu puer propheta Altissimi vocaberis: praeibis enim ante faciem Domini parate vias eius, 77 Ad dādam scientiam salutis plebi eius, in remissionem peccatorum eorum: 78 Per viscera misericordiz Dei nostri, in quibus visitauit nos Oriens ex alto, 79 Illuminare his qui in tenebris & in ymbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. 80 Puer autem crescebat, & corroborabatur Spiritu, & erat in desertis vsque in diem ostensionis suae ad Israel.

קפלאון ב

matutinis festo matutinis דספרא דעארא דילרא

CAP. II.

69 καὶ ἔστη ἐλάττω δὲξ τοῦ ματαρι τοῦ
 ἀγίων τοῦ ἀπ' αἰώνος ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 71 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 72 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 73 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 74 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 75 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 76 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 77 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 78 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 79 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς, 80 ὡς ἔφησεν ἡμεῖς.

Kap. G.

A ij

1. FACTUM est autem in diebus illis exiit edictum à Cæsare Augusto, vt describeretur yniserfus orbis.
 2. Hæc descriptio prima facta est à præside Syriæ Cyreno.
 3. Et ibant omnes vt profiteretur, singula in suam ciuitatem.
 4. Ascendit autem & Ioseph à Galilæa de ciuitate Nazareth, in Iudæam, in ciuitate Dauid, quæ vocatur Bethlechem: eo quod esset de domo & familia Dauid.
 5. Vt profiteretur cum Maria desponsata sibi vxore, prægnante.
 6. Factum est autem cum essent ibi, impleri sunt dies vt pareret.
 7. Et peperit filium suum primogenitum, & pannis eum inuoluit, & reclinauit eum in præsepio: quia non erat eis locus in diuerforio.
 8. Et pastores erant in regione eadem vigilantes, & custodientes vigilias noctis super gregem suum.
 9. Et ecce, Angelus Domini stetit iuxta illos, & claritas Dei circumfulsit illos; & timuerunt timore magno.
 10. Et dixit illis Angelus, Nolite timere: ecce enim euangelizo vobis gaudiū magnum, quod erit omni populo.
 11. Quia natus est vobis hodie Saluator, qui est Christus Dominus in ciuitate Dauid.

Cæsare Augusto ab edictum vt exiret illis in diebus autem fuit
 הוא דין ביומתא הנון הנפק פוקרנא מן אנוכטוס קספ
 descriptio hæc possessionis eius populus yniserfus vt describit
 ותכתבם כלדרה עמא דאוחרדרה: ¹ הדרא מכתבנותא
 & iens in syria Cyreni sub præfectura fuit prima
 קדמיהא הות בהגמנותא דקורינוס בסוריה: ² ואול
 etiam autem fuit ascendens in suâ ciuitatem vt describer. quisque eui
 הוא כלנש דנתכתב במדינתה: ³ סלק הוא דין ואף
 Dauid in ciuitatem in Iudæam Galilææ Nazareth à Ioseph
 וקול מן נצרת דגליליא ליהוד למדינתה דרוד
 & ex domo de erat ortus quia Bethleem quæ vocatur
 ונתקריא ביתלהם מטל דאיתוהי הוא מן ביתרה ומן
 vt illic. vterû ferret eum sponsa sua Maria cum Dauid genere
 טיבתה דרוד: ⁴ עם כרים ממורתה כר בטנא דתמן
 vt pareret dies impleretur esset illic vt dum & fuit describere
 ונתב: ⁵ והוא רכד תמן אנון אתמליו וימתה דתאלדי:
 & reclinauit eum fasciis & inuoluit eum primogenitū filiū suū & peperit
 וילדת ברה בוכרא וכרכתה בעורורא וארמיתה
 essent habitantes vbi locus eis erat non quia in præsepio
 טוריא מטל דלית הוא להון דוכתא איכא דשרין הון:
 erant & custodiēt illie q̄ habitabāt regione in ea erant autem pastores
 ויעותא דין אית הון בה באחרא דשרין תמן ונטרין הון
 Dei angelus & ecce greges suos super noctis custodias
 מרתא דליליא על מרעותהון: ⁶ והא מלאכא דאלהא
 & timuerūt super eos illuxit Domini & gloria ad eos venit
 אא לותהון ותשובותה דטריא אנהרת עליהון ויהלו
 timeati ne angelus eis & dixit magno timore
 וזלתא רבתא: ⁷ ואמר להון מלאכא לא תדחלון
 vnuerfo quod erit magnum gaudium vobis ego annuncio enim eis
 ואניר מסבר אנה לכון דרותא רבתא דתהוא לכלה
 qui est Redemptor hodie enim vobis natus est
 עלינא ⁸ איתולה לכון גיר יומנא פרוקא דאיתוהי
 David in ciuitate Christus Dominus
 נריא משיחא במדינתה דרוד;

1. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράψαι πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν οὐρανὴν. 2. αὐτὴ ἡ ἀπογραφή ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3. ἔπερβληθη πρὸς τὴν ἀπογραφήν καὶ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρεθ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν Βηθλέεμ, ὅτι ἐστὶν ἐκεῖ οἶκος καὶ πατρὶς Δαυὶδ. 4. ἦν οὖν ἐκείνη ἡ ἡμέρα ἡ Μαριαμ ἡ ἐμνηστευμένη αὐτοῦ, ἔσθι ἐγκύβητος. 5. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἔθει αὐτῆς, ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν. 6. ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν, ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν. 7. ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν, ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν. 8. ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν, ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν. 9. ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν, ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν. 10. ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν, ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν. 11. ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν, ἔπειθε ἡμῶν τὸ πνεῦμα ἵνα γεννηθῆναι αὐτῷ υἱόν.

factus q inuolutus est infans vos inuenieris signum vobis & hoc
 והרא לכון אתא משכחין אנתון עולא דכרוך בעורורתא
 exercitus angelo cum apparuerunt & derepente in praesepi & positus
 וכיס באוריא ומן שלי אתהו עם מלאכא חילותא
 gloria & dicerent Deum glorificarent eum caelorum multi
 סניאא רשמיא כד משכחין לאלהא ואמרין תשבוחתא
 erga filios homi. bonu & nuntium pax terram & super in excelsis Deo
 לאלהא במרומא ועל ארעא שלמא וסברא טכא לבנינשא
 loqueretur in celos angeli eis ab abirent ut eum & fuit
 והוא וכד אולו מן לותהון מלאכא לשמיא מלל
 in Bethleem vsque descendamus & dicerent vno cum vnus pastores
 רעותא הד עם הד ואמרין נרדא עדמא לבית לחם
 nobis patefecit Dominus sicut qui factus est istum sermonem & videamus
 ונרדא למלתא הדא דהורת איך דמריא אודע לן
 & infantem & Ioseph Mariam & inuenerunt festinanter & venerunt
 ואתו מסרהבאית ואשכחו לכדים וליוספ ו לעולא
 qui dictus fuerat sermonē manifestarūt vidissent & eū in praesepi qui positus
 דמיס באוריא וכד חוז אודעו למלתא דאתמללת
 mirati sunt qui audierunt & omnes puerulo de illo apud eos
 עמהון עלוהו עלטליא וכלהון רשמעו אתדמרו
 verb maria pastoribus a sibi que dicta sunt iis super
 על אילין דאתמללו להון מן רעותא מריס דין
 in corde suo & voluebat hos sermones omnes cōferre
 נטרא הורת כלחון מלא הליון ומפחמא כלכרה
 Deum & laudarent glorificarent dum illi pastores & reuerſi sunt
 והפכו רעותא הנון כד משכחין ומהליון לאלהא
 apud eos dictum fuerat sicut & audierat quae vider. oib⁹ sup
 על כל דהו ושמעו איכנא דאתמלל עמהון
 in templum Dni nostri introitus matutinis
 דיצפרא דמעלתה דמרון להיכלא

Iesus nomē eius vocatū est puer ut circuncider. dies octo cōpleti essēt & cum
 וכד מלו תמניא יומין דנתנדר טליא אתקרי שמה ישוע
 in vtero cōceptus fuisset priusquā angelo ab q⁹ vocatū fuerat
 דאתקרי מן מלאכא קדם דנתבטן בכרסא

11 Et hoc vobis signum, Inuenietis infantem pannis inuolutum, & positum in praesepio.
 12 Et subito facta est cum Angelo multitudo militiae caelestis, laudantiam Deum, & dicentium:
 13 Et factum est, ut discesserunt ab eis Angeli in caelum, pastores loquebatur adiuuicem, Trāeamus vsque Bethleem, & videamus hoc verbum quod factum est, quod fecit Dominus: & ostendit nobis.
 14 Gloria in altissimis Deo: & in terra pax hominibus bonae voluntatis.
 15 Et factum est, ut discesserunt ab eis Angeli in caelum, pastores loquebatur adiuuicem, Trāeamus vsque Bethleem, & videamus hoc verbum quod factum est, quod fecit Dominus: & ostendit nobis.
 16 Et venerunt festinantes: & inuenerunt Mariam & Ioseph, & infantem positum in praesepio.
 17 Videntes autem cognouerunt de verbo, quod dictū erat illis de puero hoc.
 18 Et omnes qui audierant, mirati sunt, & de his quae dicta erant a pastoribus ad ipsos.
 19 Maria autem conseruabat omnia verba haec, conserens in corde suo.
 20 Et reuersi sunt pastores, glorificantes & laudantes Deū in omnibus quae audierant, & viderant sicut dictum est ad illos.
 21 Et postquam consummati sunt dies octo, ut circuncideretur puer: vocatum est nomen eius Iesus, quod vocatū est ab Angelo, prius quā in vtero conciperetur.

22 והרא לכון אתא משכחין אנתון עולא דכרוך בעורורתא
 exercitus angelo cum apparuerunt & derepente in praesepi & positus
 וכיס באוריא ומן שלי אתהו עם מלאכא חילותא
 gloria & dicerent Deum glorificarent eum caelorum multi
 סניאא רשמיא כד משכחין לאלהא ואמרין תשבוחתא
 erga filios homi. bonu & nuntium pax terram & super in excelsis Deo
 לאלהא במרומא ועל ארעא שלמא וסברא טכא לבנינשא
 loqueretur in celos angeli eis ab abirent ut eum & fuit
 והוא וכד אולו מן לותהון מלאכא לשמיא מלל
 in Bethleem vsque descendamus & dicerent vno cum vnus pastores
 רעותא הד עם הד ואמרין נרדא עדמא לבית לחם
 nobis patefecit Dominus sicut qui factus est istum sermonem & videamus
 ונרדא למלתא הדא דהורת איך דמריא אודע לן
 & infantem & Ioseph Mariam & inuenerunt festinanter & venerunt
 ואתו מסרהבאית ואשכחו לכדים וליוספ ו לעולא
 qui dictus fuerat sermonē manifestarūt vidissent & eū in praesepi qui positus
 דמיס באוריא וכד חוז אודעו למלתא דאתמללת
 mirati sunt qui audierunt & omnes puerulo de illo apud eos
 עמהון עלוהו עלטליא וכלהון רשמעו אתדמרו
 verb maria pastoribus a sibi que dicta sunt iis super
 על אילין דאתמללו להון מן רעותא מריס דין
 in corde suo & voluebat hos sermones omnes cōferre
 נטרא הורת כלחון מלא הליון ומפחמא כלכרה
 Deum & laudarent glorificarent dum illi pastores & reuerſi sunt
 והפכו רעותא הנון כד משכחין ומהליון לאלהא
 apud eos dictum fuerat sicut & audierat quae vider. oib⁹ sup
 על כל דהו ושמעו איכנא דאתמלל עמהון
 in templum Dni nostri introitus matutinis
 דיצפרא דמעלתה דמרון להיכלא

A iij

22. Et postquā impleti sunt dies purgationis eius secundum legem Moyſi, tulerunt illum in Ierusalem, vt sisterent eum Domino.

23. (Sicut scriptum est in lege Domini, Quia omne maculinum adaperiens vuluā, Sanctū Domino vocabitur.)

24. Et vt darent hostiam secundumquod dictum est in lege Domini, par turturū, aur duos pullos colūbarum.

25. Et ecce homo erat in Ierusalem, cui nomen Simeon, & homo iste iustus & timoratus, expectans consolationem Israel: & Spiritus sanctus erat in eo.

26. Et responsum acceperat à Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini.

27. Et venit in Spiritu in templum. Et cū induceret puerum Iesum parentes eius, vt facerent secundum consuetudinem legis pro eo:

28. Et ipse accepit eum in vlnas suas, & benedixit Deū, & dixit:

29. Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundū verbum tuum in pace:

30. Quia viderunt oculi mei Salutare tuum:

31. Quod parasti ante faciem omnium populorum.

32. Lumen ad reuelationem Gentium, & gloriam plebis tuæ Israel.

33. Et erat Ioseph & mater eius mirantes super his quæ dicebātur de illo.

Mosis legem secundū purgationis eorum dies impleti fuissent & cetera
 וכר אתמליו וימתא דתרכיהון איך נמוסא דמושא
 sicut Domino coram vt sisterent eum in Ierusalem adduxerunt
 ויסקוהו לאורשלם דנקימוניהו קדם מרינא : איך
 Sanctus vuluam aperiens maculatus q' omnis Domini in lege scriptum est
 וכתוב בנמוסא דמריא דכל דכרא פתח מרבעא קרישא
 dictum est sicut sacrificium & vt darent vocabitur Dominus
 וימריא נתקרבא : ודנתלון דכתתא איכנא דאמיר
 colubarum pullos duos aut turturum par Domini in lege
 נמוסא דמריא זוגא דשופנינא או תרין פרוגא דיונא :
 Simeon erat cuius nomen in Ierusalem erat vnus autem vir
 וברא דין חד אית הוא באורשלם שמרה הוא שסעון
 consolationem erat & expectans & iustus erat rectus iste & vir
 וברא הנא כאין הוא וזדיק ומסכנא הוא לבוואה
 & dictum super eo erat sanctitatis & Spiritus Israel
 וסכול ורוחא דקודשא אית הות עלוהי : ואמיר
 vique mortem videret quod non Sanctitatis Spiritu ei fuerat
 וזא לה מן רוחא דקודשא דלא נחזא מותא עדמא
 fuerat veniens ipse hic Domini Christum videret
 ונחזא למשיחא דמרינא : הו הנא אתא הו
 puerum Iesum parentes eius cum introduceret eū in templum in Spiritu
 ורוחא להיכלא בר מעלין לה אבהוהי לישוע טליא
 suscepit eum in lege p'ceptū fuerat sicut pro eo vt faceret
 ויעבדון חלפוהי איכנא דפקיד בנמוסא : קבלה
 tu dimitte deinceps & ait deū & bened. vlnas suas in
 ודדעוהו וכרך לאלהא ואמר : סביל שרי אנת
 oculi mei vider. ga ecce in pace verbū tuū secundū dnē mi seruum tuum
 ודלעברך מריאך מלתך בשלמא : דהא הו עיני
 populorum omnium in conspectu preparasti quem tuū mīser
 ונגד : הו דטיבת כפרצופא דכלהון אמותא :
 Ioseph Israel populo tuo & gloriam gentium ad reuelationē lumen
 ונורא לנלינא דעממא ושובחא לעמך יסריל : יוסף
 de eo quæ dicebantur iis super erant mirantes & mater et
 וזאמא תמיהון הו על אילין דמתמללן הו עלוהי :

22 και οτι ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρῶσμου αὐτοῦ, καὶ τοὶ νόμοι Μωϋσέως ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ
 καὶ ἔστησαν τῷ κυρίῳ 23 καὶ οὗς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου, Ὅτι πᾶς ὁπρὸς ἀπανοῖσθαι μήτρας αὐτῶν, ἀνοῖσθαι τῷ κυρίῳ
 καὶ ἵσταται. 24 καὶ ὅτε δούλωσεν αὐτὸν, καὶ τὸ εἰρηδοῦν ἐν νόμῳ κυρίου, ζῆλον ἔσχε ἵστησθαι, ἢ δούλωσεν αὐτὸν
 εἶρα. 25 καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὃ ὄνομα Σιμων, καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶπε δὲ ἰσχυρὸς καὶ δικαιοσύνης
 ἄνθρωπος ὁ δούλωσεν τῷ ἰσραὴλ καὶ τὸ δούλωσεν αὐτὸν ἐν αὐτῷ. 26 καὶ αὐτὸν ἔλαβεν καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν ἐν
 τῷ ἱερῷ. καὶ ὅτε εἰσαγάγων αὐτὸν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἱεροῦ, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἶπε καὶ τὸ εἰρηδοῦν τῷ νόμῳ κυρίου
 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκυλάς αὐτοῦ, καὶ διλόγησεν τὸν θεόν, καὶ εἶπε, 29 νῦν ἀποδοῖς
 δούλωσεν σου δάσκαλος, καὶ τὸ ἱμάτιόν σου εἰρήνην. 30 ὅτι ἔδοξεν οἱ σφραγισθῆναι μου πνεῦμα σου, 31 ὅτι
 μαρτυρῶ καὶ ἔστανον πάντων ἱσραὴλ. 32 φῶς εἰς ἀποκαλύψιν ἐθνῶν, καὶ δόξα λαοῦ σου ἰσραὴλ
 33 καὶ αὐτὸν ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ὅτι τοῖς λαλοῦσιν αὐτῷ.

positus est hic ecce matri eius Mariæ & dixit Simeon eis & benedixit
 34 וברך אנון שמעון ואמר למרים אמה הא הנא סים
 contraditionis & in signum in Israel multorum & in resurrectione in ruinam
 למפולתא ולקינא דסניאא ביסריל ולאנא דהרינא
 reuelentur ut lancea pertransibit tuam autem in animam
 35 ובנפשבי דין דילכי תעבר רומחא איך דנתנלין
 multorum cordium cogitationes
 מחשבתא דלבותא דסניאא !

Domini nostri introitus ad oblationem

דקורבא דמעלתה דמרן

etiam Afer tribu de Phanuel filia prophetissa autē & Anna
 36 והנא רין נביתא ברחה דפנואל מן שבטא דאשיר אף
 vixerat marito suo cum annis & septem erat in diebus suis decrepita ipsa
 הי קשישרת ביומתח הות ושבע שנין עם בעלה הית
 octoginta annorum quasi vidua & erat sua virginitate à
 מן בתולותה : והורת ארמלתא איך שנין תבנאון
 & in oratione & in ieiunio templo à erat discens & non & quatuor
 וארבע ולא פרקא הות מן היכלא ובצומא ובצלותא
 surrexit ipsa & etiam & nocte die erat seruiens
 פלחא הורת באימא ובליליא ! 38 ואף הי קמרת
 cum de eo erat & loquens domino & gratias egit ea ipsa hora
 בה בשעתא ואודירת למריא ומללא הות עלוהי עם
 & cum ipsius Ierusalem liberationem erat qui expectans quolibet
 כל נש דמסכא הוא לפורקנא דאורשלם ! 39 וכד
 in Galilæa reuersi sūt domini legem secundum omnia perfecissent
 שלמו כל ממש איך דבנמוסא דמריא הפכו לגלילא
 & corroborabatur crescebat autem puerulus ciuitatem suā Nazareth
 לנצרת מדינתהון ! 40 טליא דין רבא הוא ומתהיל
 erat dei & gratia sapientia & replebatur in Spiritu
 ברוחא ומתמלא חכמתא וטיבותא דאלהא אית הות
 in Ierusalem erant euntes anno in quolibet & homines eius sup eum
 עלוהי ! ואנשוהי בכל שנא אולין הון לאורשלם
 Pasche in festo
 בערעדא דפעהא !

34 Et benedixit illis Simeon
 & dixit ad Mariam matrem
 eius, Ecce positus est hic in
 ruinam, & in resurrectionem
 multorum in Israel, & in si-
 gnum cui contradicetur:

35 (Et tuam ipsius animam
 pertransibit gladius) ut reuel-
 letur ex multis cordibus co-
 gitationes.

36 Et erat Anna prophetis-
 sa, filia Phanuel, de tribu A-
 fer: hæc processerat in diebus
 multis, & vixerat cum viro
 suo annis septem à virgini-
 tate sua.

37 Et hæc vidua erat vsque ad
 annos octoginta quatuor: quæ
 non discedebat de templo,
 ieiuniis & obsecrationibus
 seruiens nocte ac die.

38 Et hæc, ipsa hora super-
 ueniens confitebatur Domi-
 no: & loquebatur de illo
 omnibus qui expectabāt re-
 demptionem Israel.

39 Et ut perfecerunt omnia
 secundum legem Domini,
 reuersi sunt in Galilæam, in
 ciuitatem suam Nazareth.

40 Puer autem crescebat, &
 confortabatur Spiritu, plenus
 sapientia: & gratia Dei erat
 in illo.

41 Et ibant parentes eius
 per omnes annos in Ierusa-
 lem, in die solenni Pasche.

34 και δὲ εὐλογοῦν αὐτοὺς Σιμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἰδοὺ ἔτι καίτοι εἰς τὸ σῶσαι καὶ
 ἀδικεῖσαι πολλῶν ἐστὶ τὸ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. 35 καὶ ἑαυτῆς τὴν ψυχὴν διελθούσῃ
 ῥομφαία ὅπως ἀπὸ δακτύλου θύων οὐ πολλῶν καρδίῳ ἀγγελουμένη. 36 καὶ ἡ Ἄννα πρὸς τοὺς θυγατέρας
 Φανουὴλ, ἀφ' ἧσ' αὐτὴ πρὸς ἐξ ἡμερῶν πολλῶν, ζήσασα ἕτη μῆτις αἰδρός ἐστὶν ἀπὸ τῆς παρθενίας
 αὐτῆς. 37 καὶ αὐτὴ ἕστα ὡς ἐστὶν ἡ δακτύλου θύων ἡ δὲ ἀπὸ τῆς καρδίας ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἐξουσίας καὶ ἐπισημῶν λα-
 τρεύουσα ἰούλα καὶ ἡμέρας. 38 καὶ αὐτὴ αὐτῆς τῆς ὥρας ὁμιλοῦσα, ἀντιμολογούσα τῆς κυρίας καὶ ἐλάλας πρὸς
 αὐτὴν πᾶσι τοῖς προσδεχόμενοις λύσασιν ἐν Ἱερουσαλήμ. 39 καὶ ὡς ἐτέλεισαν ἅπαντα ἔα καὶ ἦν ἰσχυρὸς καὶ
 ὑπερβύβαστος εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ Ναζαρέτ. 40 τὸ δὲ παρεῖον ἠύξασε καὶ ἐκραταιώθη
 πνεύματι, πληρούμενος σοφίας καὶ χάριτος θεοῦ ἐν αὐτῷ. 41 καὶ ἐπαρῶντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱε-
 ρουσαλήμ τῆς ἑορτῆς ἑσπερίας.

natiuitatem post in sabbatho vnus

דחד בשבת דבתר יולדא

foliti sicut ascenderunt duodecim annorum filius esset & cum
 וכד הוא בר שנין תרתעסרא כלקו איבנא דמערין
 Iesus reuersi sunt dies impleti fuissent & cum in festo erat
 וזו לעדעדא : 43 וכד שלמו יומתא הפכו להון ישוע
 cognouer. non & mater ei^s & Ioseph in Ierusalem remansit puer vtrius
 ויוספי וימא לא ידעו :
 iter venissent & cu esset societ. ipsoꝝ filius quod cum enim erant potentes
 כמרין הון ניר דעם בני ליתהון הו וכד אתו מרדא
 eis q non^s esset queq. & apud suos homines apud requirebat eu vult die
 ונא חד בעאוהי לות אנשיהון ולות מן דידיע להון :
 & requiret. in Ierusalem rursum & reuersi sunt inuenerunt eu & non
 ולא אשכחוהי והפכו להון תוכ לאורשלם ובעין
 in templo inuenerat eum dies tres & post cum erat
 הו לה : 46 וכן בכר תלתא יומי אשכחוהי בהיכלא
 eos & interrogaret ab eis & audiret doctorum in medio sedere eis
 מן יתב מצעת מלפנא ושמע מנהון ומשאל להון :
 ob sapientiā ei^s cum erant qui audientes ij omnes erant & mirantes
 ותמיהין הון כלהון אילין דשמעין הון לה בהכמתה
 mater ip^si illi & ait mirati sunt viderūt eu & cum & respōdā ip^sas
 ומתנמהוי : 48 וכד הזאוהי תמהו ואמרת לה אמרה
 eu anxietate & pater tu^s ego quia ecce sic nobis fecisti cur filii
 נילמנא עבררת לן הכננא דהא אנא ואבוכ דטורפא
 eratis quētes cur eis dixit te eram quētes multa
 נאמא בעין הוין לך : 49 אמר להון מנא בעין הויתון
 verd illi esse me oportet pris mei q in domo estis scētes nō m
 ולא ידעין אתון דבית אבי ולא לי דאהוא : 50 הנון דין
 cum eis & descendit eis quem dixit sermone intellexerunt
 ולא אשתודעין למלתה דאמר להון : 51 ונחת עמהון
 erat consertans verd mater ip^sus eis erat & subiectus in Nazareth & vni
 נאמא לנצרת ומשתעבד הוא להון אמרה דין נטרא הות
 in corde suo sermones omnes hos
 מלהון מלא כלברו :

42 Et cum factus esset anno-
 norum duodecim, ascenden-
 ribus illis in Ierolimam sec-
 undum consuetudinem diei
 festi.
 43 Cōsummatisque diebus,
 cum redirent, remansit puer
 Iesus in Ierusalem : & non
 cognouerunt parentes eius.
 44 Existimantes autem illū
 esse i comitatu, venerūt iter
 dici, & requirebant eum in-
 ter cognatos & notos.
 45 Et non inuenientes, re-
 gressi sunt in Ierusalem, re-
 quirescentes eum.
 46 Et factum est, post tri-
 duum inuenerunt illum in
 templo sedentem in medio
 doctorum, audientem illos,
 & interrogantem eos.
 47 Stupebant autem om-
 nes qui eum audiebant super
 prudentia & responsis eius.
 48 Et vidētes admirati sunt.
 Et dixit mater eius ad illum,
 Fili, quid fecisti nobis sic? ec-
 ce pater tuus & ego dolentes
 querebamus te.
 49 Et ait ad illos, Quid est
 quod me querebatis? nescie-
 batis quia in his quae Patris
 mei sunt, oportet me esse?
 50 Et ipsi non intellexerunt
 verbum quod locutus est ad
 eos.
 51 Et descendit cum eis, &
 venit Nazareth: & erat sub-
 ditus illis. Et mater eius con-
 seruabat omnia verba haec in
 corde suo.

42 και οτι ηγερο εηθη δωδεκα, αναβαιτων αυτω εις Ιερουσαλυμα, και το ετος της εορτης, 43 και το
 ληυσανται τα ημερας, εν ταυ ωσποσ εφην αυτους, υπαμεινεν Ιησους ο πατς εν Ιερουσαλημ, και εν εηρον Ιωσφ εν
 μητηρ αυτη. 44 νομισαντες δε αυτοι οτι ην σινωδιω της, η λαθον ημερας οσον και ανεζητορευ αυτον εν τω
 γηγνηστο, και εν τωις γινωστοις. 45 και μη διροιτες αυτον, υπηρεψαν εις Ιερουσαλημ, ζητωουτες αυτου. 46
 εηγερο, μη ημερας ηρετες, διρον αυτον εν ταυ εηρον και σιζωδιω εν μεσω ηθη δισσακαλασ, και αικουσθη αυτου, ο
 επιρωτωντα αυτους. 47 εζητωον δε πατς οι αικουσθη αυτη, οπι Ιησους και ταυ δισσακαλασ ην αυτη.
 48 και ιδουτες αυτη, εεπλαζυσαν και ερεθ αυτη η μητηρ αυτη επι, ταυ νον, η επι ησας ημιν εηρον, ιδου εη
 τηρ ου καζω ο δειλωιμοι εζητωο μηστι. 49 και ειπη ερεθ αυτους, η ο ηνηται μεν εν εηρον ο η εν τωι
 εος μου δε εν αι μεν. 50 και αυτοι ο σινωδιω το ρημα ο ελαλκιση αυτους. 51 και καταθη μετ αυτου, δε Ιωσφ
 εις Ναζαρεθ και λωωσποσ αυτους, και η μητηρ αυτη δε τηρησ παντα τα ρηματα ταυ τα οη και ταυ
 αυτη.

52 Et Iesus

& gratia & sapientia sua factura sua erat crescens autē Iesus
ישוע דין רבא הוא בקומתה ובחכמתה ובניבותא
& homines Deum apud
לות אלהא ובנישנא :

51. Et Iesus proficiebat sapientia, & aetate, & gratia apud Deum, & homines.

C A P. III.

3 Caput
קפלאון נ
Epiphania festi ad oblationem
דקורבא דעארא דדנחא

Cæsaris Tiberij regni autem decimoquinto in anno
בשנת חמשעשרא דין דמלכותה דטבריוס קסר
quartæ partis princeps dum in Iudæa Pilati Pontij sub præfectura
בהגמנותא דרפנטיוס פילטוס ביהודא כד רישא דביעניא
quartæ partis princeps frater eius & Philippus in Galilæa Herodes
הרודס דגליליא ופיליפוס אחוהי רישא דביעניא
quartæ partis princeps & Lyfania Trachonitidis & in regione in Ituria
באיטוריא ובאתרנא דטרכונא ולוסניא רישא דביעניא
sermo fuit & Caiphæ Annæ sacerdotij in principatu Abilenes
דאבילנא : ברבות כהנותא דהגן ודקיפא הות מלתא
in vniuersam & venit in deserto Zachariæ filium Ioannē ad Dei
דאלהא על יוחנן בר זכריא בהורבא : ואתא בכלה
penitentij baptismum prædicaret dum Iordanem quæ est circa regionē
אתרנא דחררי יורדן כד מכרו מעמודיתא דתיבותא
in scripto scriptum est sicut peccatorum in remissionem
לשובבנא דחטתא : איכנא דכתיב בכתבא
in deserto clamantis vox qui dixit propheta Isaiæ sermonum
דמלא דאשעיא נביא דאמר קלא דקרא בהורבא
semitas in planiciem & dirigit Domini viam parate
טיבו אוררה דמריא ותרוצו בפקעתא שבילא
& omnes implebuntur valles omnes Dei nostri
לאלהן : בלהון נחלון נתמלון ובלהון טורא
aspera & regio humilis tumulus & fiet deprimentur & colles
ורמתא נתמככון ונהוא ערמא לשפא ואתרא עסקא
Dei vitam caro omnis & videbit plana
לפקעתא : ונחוא כל בסר חיא דאלהא :

1 ANNO autem quinquodecimo imperij Tiberij Cæsaris, procurante Pontio Pilato Iudæam, Tetrarcha autem Galilææ Herode, Philippo autem fratre eius Tetrarcha Ituræ & Trachonitidis regionis, & Lyfania Abilene Tetrarcha.

2: Sub principibus Sacerdotum Anna & Caipha, factum est verbū Domini super Ioannem Zachariæ filij in deserto.

3 Et venit in omnem regionem Iordanis, prædicans baptismum penitentis in remissionem peccatorum:

4 Sicut scriptum est in libro sermonum Isaiæ prophete, Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini, rectas facite semitas eius.

5 Omnis vallis implebitur: & omnis mons & collis humiliabitur, & erunt praua in directa, & aspera in vias planas:

6 Et videbit omnis caro Salutare Dei.

52. & Ιησους αυξανων σοφιας & ηλικιας, & αγαπης απου ενωπιον του θεου & ανθρωπων.
Κεφ. γ.

I Εν ετη δε πεντηδεκατω της ηγεμονιας Τιβεριου και αραρος ηγεμονισαυτος Ποντιου Πιλατου της Ιουδαίας, και τησ αρχαιου της της Γαλιλαίας Ηρωδου Φιλιππου δε τη αδελφου αυτου τησ αρχαιου της της Ιτουρίας και Τραχωνιδος και Λυσανίου της Λιβανου της αρχαιου της, 2 επ' αρχιερον Anna και Καϊφα, εγενετο ρημα του του Ιωαννου του του Ζαχαριου υιου του του ημου. 3 και ηλθεν εις παντα ταυ τα ερηρα του του Ιορδανου, κηρυσσων βαπτισμα μετανοιας εις αρετον αμαρτωλων. 4 ωσ ελεγειται εν βιβλω λεγον Ησαιη του του προφητου, λεγοντες, Φωνη βοωντων εν τη ερηρα, & ομιμα σατα ταυ εδον κωλει, ούδνια ποιητη ταυ ταυ τοις αυτου. 5 παντα φαερων πληρωθησονται, και σατα ορος και βουνοσ ταυ ποιωθησονται και εσατα ταυ σκολια εις οδουσ, και αι τραχηλαι εις οδουσ λειασ. 6 και εψαταυ παντα ορησ του του θεου ενωπιον του του θεου.

B